

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Volpp/1/2019
Identifikačné číslo spisu: 9019200007
Dátum vydania rozhodnutia: 07.02.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:9019200007.1

UZNESENIE

R. súd I. republiky v senáte zloženom z predsedu senátu S.. Ivana Rumanu a sudkýň JUDr. I. Langovej, JUDr. Aleny Adamcovej, JUDr. Jany Zemkovej, PhD. a JUDr. Nory Halmovej v právnej veci žalobcu S. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., právne zastúpeného JUDr. Tomášom Balážikom, advokátom so sídlom v Bratislave, Šamorínska 10, proti žalovanému predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky JUDr. Andrejovi Dankovi, Národná rada Slovenskej republiky, Námestie Alexandra Dubčeka č. 1, 812 80 Bratislava, v konaní o žalobe na vydanie rozhodnutia o prijatí návrhu žalobcu na kandidáta na prezidenta Slovenskej republiky vo voľbách prezidenta Slovenskej republiky, ktoré sa uskutočnia v prvom kole dňa 16.03.2019, takto

rozhodol:

Žalobu z a m i e t a.

Účastníkom konania náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa včas podanou žalobou, doručenou elektronickým podaním dňa 02.02.2019 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky domáhal, aby najvyšší súd v konaní podľa § 283 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok („SSP“) rozhodol tak, že: „Rozhodnutie č. 1382 zo dňa 30.01.2019 vydané Predsedom Národnej rady Slovenskej republiky sa ruší“ a nahrádza sa rozhodnutím súdu v znení: „Návrhu na voľbu kandidáta na funkciu prezidenta Slovenskej republiky podľa § 103 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov návrh kandidáta S. na funkciu prezidenta Slovenskej republiky, podaný skupinou 15 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky, keďže návrh obsahuje zákonom ustanovené údaje a spĺňa zákonné náležitosti a požiadavky uvedené v čl. 101 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a v § 103 ods. 1 zákona č. 180/2014 Z. z. v znení neskorších predpisov; sa prijíma“.

2. V žalobe uviedol, že vypracoval vlastný formulár pod názvom „Petícia“ (Návrh pre poslancov) s textom: „Žiadam, aby Predseda Národnej rady Slovenskej republiky prijal návrh kandidatúry S. na funkciu prezidenta Slovenskej republiky v r. 2019. rodné číslo kandidáta: XX-XX-XX/XXX, vek: pri začatí zbierania podpisov (.) má kandidát XX. rokov, stav: dôchodca, adresa trvalého pobytu: D.. Vyhlásenie JG.: Súhlasím so svojou kandidatúrou a spĺňam podmienky na zvolenie za prezidenta

Slovenskej republiky, kde ďalej je uvedené: Meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trv. pobytu (uved'te čitateľne aj celé meno mesta) a podpis.

3. V tejto veci je podľa žalobcu treba zdôrazniť, že žiadny zákon neupravuje presné znenie petičného hárku pre získavanie podporujúcich podpisov na kandidatúru občianskeho kandidáta na Prezidenta Slovenskej republiky od voličov, ktorými sú poslanci Národnej rady Slovenskej republiky; podľa prvej vety článku 101 ods. 3 Ústavy SR. Jedinú podmienku obsahu petície je úprava v ust. § 103 ods. 2 zákona č. 180/2014 Z.z. podmienkach výkonu volebného práva („ZVP“), kde petícia musí obsahovať tie skutočnosti, ktoré sú uvedené v petičnom hárku, na ktorom žalobca sa rozhodol zbierať podpisy pre svoju kandidatúru na prezidenta, čím petičný hárok spĺňa zákonom predpísanú formu.

4. Žalobca sa rozhodol, že na deň otvorených dverí v Národnej rade SR, ktoré sa konalo 01.09.2018 navštívi poslancov NR SR na pôde Národnej rady a pokúsi sa získať podporu u poslancov NR SR na petíciu na kandidatúru žalobcu na Prezidenta SR pre prezidentské voľby 2019. Žalobcovi sa podarilo získať 01.09.2018 v Národnej rade SR od poslancov NR SR legitímnym, legálnym spôsobom podpisy na petíciu a to na petičný hárok č. 1, č. 2 a č. 3. Tvrdil, že získal zákonným spôsobom v počte 15 podpisov od poslancov NR SR v súlade s Čl. 101 ods. 3 Ústavy SR prvej časti prvej vety, vrátane údajov od poslancov NR SR uvedených na petičných hárkoch 1 až 3 v súlade s § 103 ods. 2 ZVP. V zákonnej lehote 24.01.2019 o 14:00 hod. Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky za kandidáta S. (XX.X.XXXX) na prezidenta Slovenskej republiky, a to na Sekretariát predsedu Národnej rady Slovenskej republiky vrátane hárkov 15 poslancov podľa zoznamu, o čom bol spísaný protokol o prevzatí návrhu na kandidáta do voľby prezidenta vyhlásenej na deň 16. marca 2019.

5. Žalobca k žalobe pripojil fotokópiu napadnutého rozhodnutia a uviedol, že žalovaný PREDSEDA NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY rozhodnutím PREDS-71/2019 - Číslo 1382 z 30. januára 2019, ktoré bolo doručené žalobcovi 31.01.2019 odmietol podaný návrh kandidáta S. na prezidenta Slovenskej republiky, a to: podľa § 103 ods. 3 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Žalovaný v rozhodnutí uviedol: „v bode: A. konštatujem, že dňa 24. januára 2019 mi S. doručil návrh na kandidáta S. na funkciu prezidenta Slovenskej republiky vo voľbe, ktorá sa bude konať 16. marca 2019. Na základe preskúmania uvedeného návrhu na kandidáta na funkciu prezidenta Slovenskej republiky z hľadiska, či návrh obsahuje zákonom ustanovené údaje a či spĺňa zákonné náležitosti a požiadavky, B. odmietam podľa § 103 ods. 3 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov návrh na kandidáta S. na funkciu prezidenta Slovenskej republiky. Doručený návrh s názvom „Petícia“ obsahuje mená, dátumy narodenia, adresy trvalého pobytu a podpisy 15 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky. Predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky boli doručené listy poslancov, a to K. z 25. januára 2019, K. z 29. januára 2019 a list poslancov K. z 29. januára 2019, ktorými potvrdili, že tlačivo podpísali, ale ho nepredložili ako vlastný návrh podľa čl. 101 ods. 3 prvej časti prvej vety Ústavy Slovenskej republiky. Považovali ho za petíciu, na ktorú je potrebných 15 000 podpisov, a podpísali ho ako občania, ktorí majú právo voliť do Národnej rady Slovenskej republiky, nie ako poslanci Národnej rady Slovenskej republiky. Po preskúmaní súladu podaného návrhu podľa § 103 ods. 3 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov konštatujem, že návrh nebol podaný najmenej 15 poslancami Národnej rady Slovenskej republiky podľa čl. 101 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a zároveň nespĺňa ani podmienky petície podpísanej najmenej 15 000 občanmi, ktorí majú právo voliť do Národnej rady Slovenskej republiky, a teda nespĺňa žiadnu z ustanovených podmienok podania návrhu na kandidáta na prezidenta Slovenskej republiky“.

6. Samotné odôvodnenie, že určitá skupina poslancov „si myslela“ nie je podľa žalobcu zákonnou právnou úvahou na odmietnutie návrhu kandidáta na prezidenta predsedom NR SR. Pre platnosť právneho úkonu v tomto prípade stačí podpísanie petičného hárku poslancami NR SR na podporu kandidáta na prezidenta SR vo voľbách 2019 t. j stranou, ktorá svojím konaním (poslanec NR SR v budove NR SR) - podpisom potvrdzuje obsah právneho aktu - prejav vôle smerujúci k vzniku podpory na kandidáta na prezidenta žalobcu a na druhej strane tento úkon žalobca prijal.

7. Prijatím podpory vlastnoručnými podpismi poslancami NR SR na petícii vždy vo veciach verejných a to aj pri petícii na podporu kandidatúry na prezidenta je poslanec NR SR osobou verejnou a nie v úlohe

občana. Nehovoriac o skutočnosti, že v NR SR na deň otvorených dverí, aby poslanec NR SR sa stal občanom teda len návštevníkom NR SR je zarážajúce, ako si niektorí poslanci NR SR vysvetľujú vlastné postavenie v spoločnosti a v NR SR a pritom sľubujú vykonávať svoju funkciu na Ústavu SR. V tomto prípade aj zo samotnej podstaty je zrejmé, že v tomto konaní nejde o civilný spor, ale o skúmanie zákonnosti rozhodnutia predsedu NR SR správnym súdom NS SR.

8. Žalobca poukazoval na ustanovenie Čl. 101 ods. 3 Ústavy SR, ktorá dáva kandidátom na prezidenta právo na výber, a to slovným spojením „alebo“. Kandidátov na prezidenta navrhuje najmenej 15 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky alebo občania, ktorí majú právo voliť do Národnej rady Slovenskej republiky, a to na základe petície podpísanej najmenej 15 000 občanmi.

9. Poslanci NR SR, ktorí podpísali petičné hárky, ale aj predseda NR SR aj ku dňu podania tejto žaloby; nepreukázali, že žalobca porušil platné právne predpisy pri získavaní podpisov na petíciu od poslancov NR SR, alebo, že samotná petícia predložená predsedovi NR SR žalobcom nespĺňa zákonné predpoklady. Predseda NR SR nepreukázal, že samotná petícia je v rozpore so zákonom, alebo samotný návrh na kandidatúru žalobcu s priloženými petičnými hárkami je v rozpore s Ústavou SR alebo v akom prípade nebol dodržaný zákon zo strany žalobcu. Z tohto dôvodu je potrebné zrušiť rozhodnutie č. 1382 zo dňa 30.01.2019 predsedu NR SR ako zjavne nepreskúmateľné rozhodnutie pre nedostatok dôvodov a vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, a zistenie skutkového stavu predsedom NR SR bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci.

10. Najvyšší súd doručil žalobu žalovanému dňa 4.2.2019 s výzvou na predloženie originálu rozhodnutia a originálov petičných hárkov a originálov listov poslancov.

11. Žalovaný prípisom č. PREDS-106-1/2019 zo dňa 05.02.2019 predložil originál Rozhodnutia predsedu NR SR č. 1382 zo dňa 30.01.2019, č.: PREDS -71/2019 o odmietnutí návrhu na kandidáta na funkciu prezidenta SR vrátane potvrdenia o doručení; originál Návrhu žalobcu vrátane petičných hárkov č. 1 až č. 3; origináli listov poslancov NR SR a to K. zo dňa 29.01.2019, K. zo dňa 25.01.2019 a poslaneckého klubu T. zo dňa 29.01.2019; Zápis zo stretnutia vedúceho Kancelárie NR SR s poslancami NR SR k návrhu na kandidáta na prezidenta SR p. S. zo dňa 30.01.2019. Osobitné vyjadrenie k žalobe nepodával.

12. Preskúmaním veci najvyšší súd zistil, že v danom prípade medzi účastníkmi nie je sporný skutkový stav, ktorý je daný predloženými listinnými dôkazmi, ale interpretácia obsahu petičných hárkov č. 1, 2 a 3 predložených žalobcom. Zásadnou otázkou bolo, či ide o navrhnutie kandidáta poslaneckým návrhom alebo petičný spôsob navrhnutia kandidáta. Ústava SR priamo tieto dva spôsoby rozlišuje v ustanovení čl. 101 ods. 3.

13. Podľa čl. 101 ods.3 Ústavy SR kandidátov na prezidenta navrhuje

a. najmenej 15 poslancov Národnej rady Slovenskej republiky alebo

b. občania, ktorí majú právo voliť do Národnej rady Slovenskej republiky, a to na základe petície podpísanej najmenej 15 000 občanmi. Návrhy na voľbu sa odovzdávajú predsedovi Národnej rady Slovenskej republiky najneskôr do 21 dní od vyhlásenia volieb.

14. Z uvedeného ustanovenia Ústavy SR vyplývajú dva spôsoby návrhu kandidátov na prezidenta so samostatným právnym režimom. Z tohto rozdielného právneho režimu vychádza i zákon č. 180/2014 Z.z. o podmienkach výkonu volebného práva, ktorý v § 103 ods. 1 ustanovuje náležitosti návrhu a v § 103 ods. 2 náležitosti petície samostatne.

15. Podľa § 103 ods. 3 prvá a druhá veta zákona č. 180/2014 Z.z. o podmienkach výkonu volebného práva predseda Národnej rady Slovenskej republiky preskúmava do siedmich dní od doručenia návrhu na kandidáta, či návrh obsahuje zákonom ustanovené údaje; pri petícii preskúmava, či spĺňa náležitosti podľa odseku 1 a 2 a či z každého petičného hárku je zrejmé, že ide o petíciu za určitého kandidáta. Ak návrh spĺňa ustanovené podmienky, predseda Národnej rady Slovenskej republiky návrh prijme.

16. Najvyšší súd zistil, že žalobca podal dňa 24.01.2019 na Sekretariáte predsedu Národnej rady SR návrh ním podpísaný, ktorý označil ako „Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky za kandidáta S. (XX.X.XXXX) na Prezidenta Slovenskej republiky“, ku ktorému v texte uvádza

„...prikladá menný zoznam podpisov poslancov NR SR, ktorí sa podpísali pod petíciu, ktoré tvoria súčasť tohto Návrhu ako prílohy 1-3“. Žalobca v poznámke pod vlastnoručným podpisom zdôvodňuje, že „v zmysle platnej judikatúry je dôležitejší obsah než forma, teda skutočnosť, že sa podpísali na tlačivo s názvom PETÍCIA (Návrh poslancov), nie je dôležitá, lebo podpísali v zmysle textu návrh o čom boli vopred pred podpisom upovedomení a poniektorí si najskôr overili text v zmysle zákona a konštatovali, že neexistuje zákonný vzor písomného tlačiva“.

17. Senát sa oboznámil s petičnými hárkami a zistil, že každý z nich obsahuje výrazný názov „Petícia“, a označenie petičného hárku č. 1, 2 a 3. V zátvorke menším písomnom sa uvádza (Návrh pre poslancov).

18. Všeobecným právnym predpisom upravujúcim petičné právo je zákon č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení zákona č. 29/2015 Z.z., ktorý kogentne upravuje náležitosti petície a odlišuje ju od iných právnych aktov.

19. Podľa § 5 ods. 1 prvá veta zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení zákona č. 29/2015 Z.z. petícia musí byť písomná, označená slovom "petícia" a musí obsahovať predmet verejného alebo iného spoločného záujmu. Každý člen petičného výboru uvedie v petícii meno, priezvisko a adresu pobytu.

20. Vzhľadom na to, že právny akt petície musí vo svojej písomnej forme obsahovať i označenie „Petícia“, vylučuje to možnosť jej zameniteľnosti s iným právnym aktom. Ide o vyhradený názov právneho aktu, ktorý určuje jeho právny režim.

21. Najvyšší súd preto konštatuje, že žalobca si v danom prípade zvolil petičný spôsob kandidatúry na prezidenta. Rozhodol preto podľa § 291 ods. 1 SSP.

22. Rozdiel medzi dvoma uvedeným spôsobmi návrhu kandidáta na prezidenta spočíva aj v adresnosti prejavu vôle. Poslanecký návrh nie je adresovaný petičnému výboru, prípadne určitému prostredníkovi, ale je adresovaný priamo predsedovi Národnej rady.

23. O trovách konania najvyšší súd rozhodol podľa § 175 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP. Žalobca nemal úspech vo veci, preto mu nevznikol nárok na náhradu trov konania. Žalovanému trovy konania nevznikli.

24. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 5:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.